

The logo for ULAG, consisting of the letters 'U', 'L', 'A', and 'G' in a stylized, purple font.

UKRAINIAN
LEGAL
ADVISORY
GROUP

WOMEN'S INITIATIVES
FOR GENDER JUSTICE

АКТИ СЕКСУАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ З ТОЧКИ ЗОРУ ВЦІЛІЛОЇ ОСОБИ

Відповідно до Гаазьких принципів
щодо сексуального насильства:
<https://thehagueprinciples.org>

1. Нижче наведено репрезентативний перелік актів, які були визнані «сексуальними» за своєю природою та успішно переслідувалися спеціальними та змішаними трибуналами:¹
 - a. Побиття, кусання, калічення або інше пошкодження сексуальної частини тіла;²
 - b. Викликання у особи обґрунтованого побоювання або страху перед актами сексуального насильства, у тому числі через сексуальні погрози;³
 - c. Примушення особи мастурбувати собі або іншій особі;⁴
 - d. Примушування особи бути свідком актів сексуального характеру;⁵
 - e. Примусовий аборт;⁶
 - f. Примусовий шлюб;⁷
 - g. Примушування особи частково або повністю роздягатися в публічних місцях під час виконання фізичних дій, таких як танці, вправи або марширування в оголеному вигляді;⁸
 - h. Огляд статевих органів особи,⁹ чи перевірка настання менструації;¹⁰
 - i. Цілування або облизування тіла, особливо сексуальної частини тіла;¹¹
 - j. Торкання особи у сексуальний спосіб, наприклад до сексуальної частини тіла, зокрема сексуальною частиною тіла, зброєю чи іншим предметом.¹²

2. Як зазначено в Декларації громадянського суспільства щодо сексуального насильства¹³, **інші акти сексуального характеру можуть бути рівноцінними сексуальному насильству** з досвіду та точки зору вцілілих. Вони можуть бути розділені на дві категорії:
 - a. акти сексуального характеру, які за своєю суттю вважаються насильницькими; та
 - b. акти сексуального характеру, які можуть дорівнювати сексуальному насильству, якщо вони відбуваються насильницьки¹⁴ або проти особи, яка не може або не бажає дати щирі, добровільну та конкретну згоду.¹⁵

3. **Акти сексуального характеру, які з досвіду та точки зору вцілілих можуть розглядатися як насильницькі за своєю суттю**, включають наступне:
 - a. Позбавлення особи доступу до засобів гігієни, лікування чи ліків, пов'язаних із менструацією, вагітністю, пологами, лікуванням фістул, гематом прямої кишки, ВІЛ чи іншими інфекціями, що передаються статевим шляхом, сексуальними каліцтвами, спотворенням, гінекологічним, урологічним чи сечостатевим лікуванням або будь-яким іншим аспектом сексуального або репродуктивного здоров'я;
 - b. Позбавлення особи репродуктивної автономії, наприклад, за допомогою примусової вагітності, примусової стерилізації,¹⁶ репродуктивного саботажу,¹⁷ примусового батьківства; або перешкоджання вибору щодо використання контрацепції, проходження стерилізації, запліднення іншої особи;
 - c. Підготовку до сексуальної активності (грумінг), в тому числі через онлайн-спілкування або соціальні мережі;
 - d. Приниження особи або знуцання над нею на основі її ймовірної сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності, сексуальних можливостей, сексуальної репутації, сексуального вибору, сексуальної активності (або її відсутності) або сексуальних частин тіла;¹⁸
 - e. Заборону брати участь у сексуальних актах за обопільною згодою, в тому числі через стать особи, сексуальну орієнтацію, гендерну ідентичність, інвалідність або будь-які інші ознаки, дискримінація за якими заборонена міжнародним правом;
 - f. Покарання або приниження особи за недотримання уявлень про гендерні норми; за те, що особа сприймається як ані чоловік, ані жінка; або за недотримання уявлень про сексуальну поведінку, сексуальну орієнтацію чи гендерну ідентичність;
 - g. Покарання за відмову від сексуальної активності;
 - h. Сексуальні домагання шляхом здійснення небажаної сексуальної поведінки, яку за даних обставин можна трактувати як образливу, принизливу чи залякуючу. Небажана сексуальна

поведінка може охоплювати:

- i. звуки, заяви або жести із сексуальним підтекстом;
 - ii. надсилання повідомлень сексуального характеру;
 - iii. використання телефонів або інших пристроїв для втручання у приватне життя; або
 - iv. розглядання особи так, що це можна розумно трактувати як ознаку сексуальної об'єктивації або сексуального бажання;
- i. Піддавання особи дитячому шлюбу або стосункам сексуальної експлуатації.

4. У Декларації громадянського суспільства також перераховані наступні **акти сексуального характеру, які можуть дорівнювати сексуальному насильству з досвіду та точки зору постраждалих**, якщо вони відбуваються насильницьки¹⁹ або проти особи, яка не може або не бажає дати щирі, добровільну та конкретну згоду,²⁰ в тому числі:

- a. Ув'язнення разом з іншою особою;
- b. Обпалювання, стискання, примусове обрізання чи інше травмування сексуальної частини тіла, або будь-якої іншої частини тіла із сексуальним наміром, у тому числі після смерті особи;
- c. Поширення або створення зображень, відеоматеріалів чи аудіозаписів особи в оголеному чи частково роздягнутому вигляді або залученої до актів сексуального характеру, у тому числі через онлайн-спілкування чи соціальні мережі;²¹
- d. Примушення особи до спостереження оголення, особливо оголених сексуальних частин тіла,²² або примушення особи до спостереження актів сексуального характеру, включаючи прослуховування або спостереження через зображення, описи, відео- та аудіоматеріали, мистецькі твори та інші аналогічні засоби;²³
- e. Примушення особи до вступу у шлюб або збереження шлюбу або іншого інтимного партнерства, в тому числі шлюбу за домовленістю, тимчасового шлюбу, фіктивного шлюбу, передачу іншого з подружжя або партнера;
- f. Примушення особи симулювати сексуальне бажання або сексуальне задоволення;
- g. Примушення особи виконувати рухи, у тому числі танцювальні, із сексуальними асоціаціями;
- h. Примушення особи справляти у полі зору інших осіб функції організму, які зазвичай виконуються приватно, включаючи заходи, пов'язані з гігієною менструального циклу;
- i. Примушення особи проводити процедури або ритуали для визначення або зміни сексуальної орієнтації чи гендерної ідентичності;
- j. Примушення особи повністю або частково роздягнутися, включаючи зняття головних уборів у культурах, де це має сексуальний підтекст, або вимагання носити одяг із сексуальними асоціаціями;
- k. Проникнення в чиєсь тіло, навіть незначне, статевим органом людини чи тварини;
- l. Позначення особи як сексуально девіантної, сексуально нечистої або як особи, яка пережила сексуальне насильство, за допомогою культурно значущих методів, таких як видалення волосся, вимога носити символи сексуального характеру або таврування тіла;
- m. Підготовка особи до сексуальної активності з третьою особою;
- n. Зараження ВІЛ або іншими інфекціями, що передаються статевим шляхом;
- o. Спостереження за особою в оголеному стані або участь у актах сексуального характеру, в тому числі шляхом спостереження за ними через зображення, описи, відео- та аудіоматеріали, мистецькі твори та інші аналогічні засоби.

Примітки

- 1 Цей репрезентативний перелік містить приклади випадків, коли обвинувачений не був остаточно визнаний винним у вчиненні дій сексуального характеру, що мали місце, як встановила Судова палата. Він також містить не зобов'язуючу підтримку кваліфікації акту, який є сексуальним за характером, взяту з таких джерел, як доповіді Організації Об'єднаних Націй щодо прав людини, звіти та політичні документи МКС.
- 2 Prosecutor v. Todorović, IT-95-9/1-S, [Sentencing Judgement](#), 31 July 2001 ("Todorović Sentencing Judgement"), paras 38, 34, 37 (Стеван Тодорович (Stevan Todorović) визнав себе винним у сексуальному насильстві як в основній злочинній поведінці, що становила злочин проти людяності у формі переслідування, ці діяння включали: «побиття [потерпілого] та удари його ногами в зону статевих органів» та наказ потерпілому вкусити пеніс іншого чоловіка); Prosecutor v Simić, IT-95-9/2-S, [Sentencing Judgement](#), 17 October 2002 ("Simić Sentencing Judgement"), para 63 (Мілан Сіміч (Milan Simić) визнав себе винним у катуваннях як у злочині проти людяності за наступні дії: «примушування [потерпілих] стояти, розставивши ноги, щоб отримати сильні удари ногами по геніталіях» Tadić [Trial Judgement](#), paras 206, 194-198, 720, 722-730 and p.285 (Душко Тадіча (Dusko Tadić) було засуджено за воєнний злочин жорстокого поводження та злочин проти людяності у вигляді нелюдських діянь за наступні дії: наказ ув'язненому «бити та кусати геніталії [іншого ув'язненого] та «відкусити одне з [його] яєчок»); Prosecutor v Tadić, IT-94-1-A, [Judgement](#), 15 July 1999 ("Tadić Appeal Judgement"), paras 68, 170-171 та p. 144 (відбулося скасування виправдувального вироку Тадичу та винесення йому обвинувального вироку за воєнні злочини катувань і навмисного заподіяння сильних страждань або серйозних тілесних ушкоджень або ушкоджень жорстокого поводження та злочин проти людяності у вигляді нелюдських діянь за наступні дії: наказ ув'язненому «бити та кусати геніталії [іншого ув'язненого] та «відкусити одне з [його] яєчок»); Prosecutor v Sesay et al, SCSL-04-15-A, [Judgment](#), 26 October 2009 ("Sesay et al Appeal Judgment"), pp. 477-479 (було підтверджено обвинувальний вирок). Див. також, United Nations Economic and Social Council, Commission on Human Rights, Sub Commission on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities, [Contemporary forms of slavery: Systematic rape, sexual slavery and slavery like practices during armed conflict. Final Report submitted by Ms. Gay J. McDougall, Special Rapporteur](#), 22 June 1998, E/CN.4/Sub.2/1998/13 13 ("ECOSOC, Сучасні форми рабства, систематичне зґвалтування, сексуальне рабство та подібні до рабства практики під час збройних конфліктів: Заключний звіт"), para 21 (було зазначено, що «сексуальне насильство охоплює як фізичне, так і психологічне насильство, спрямоване на сексуальні ознаки особи, такі як [...] калічення статевих органів людини або відрізання жіночих грудей»). Але див. Brđanin [Trial Judgement](#), paras 498, 524, 538, 998, 1050, 1061, 1088 (Радослав Брджанін (Radoslav Brđanin) був визнаний винним у злочині проти людяності у вигляді переслідувань, включаючи катування, та воєнному злочині катувань за такі діяння: «биття [потерпілого] ногою в [його] геніталії» Але див. Brđanin [Trial Judgement](#), paras 498, 524, 538, 998, 1050, 1061, 1088 (Радослав Брджанін (Radoslav Brđanin) був визнаний винним у злочині проти людяності у вигляді переслідувань, включаючи катування, та воєнному злочині катувань за такі діяння: «биття [потерпілого] ногою в [його] геніталії» Prosecutor v Brđanin, IT-99-36-A, [Judgement](#), 3 April 2007 ("Brđanin Appeal Judgement"), paras 276, 288-289, та p. 162 (було скасовано засудження Брджаніна (Brđanin) за ці злочини, вважаючи, що Судова палата помилилася, визнавши Брджаніна (Brđanin) винним у пособництві та підбурюванні до катувань у таборах та місцях ув'язнення); Prosecutor v Kajelijeli, ICTR-98-44A-T, [Judgment and Sentence](#), 1 December 2003, paras 936, 678, 683, 934-40, 942 (було встановлено, що інтерахамве вчиняли зґвалтування та сексуальні насильства, що становлять нелюдські діяння, включаючи «відрізання жіночих грудей та їх облизування, а також проколювання статевих органів жінки списом», але за ці дії Ювенеля Каджелієлі (Juvénal Kajelijeli) було виправдано у злочинах проти людяності у вигляді нелюдських діянь, оскільки обвинувачення не довело, що під час їх вчинення він фізично був присутній, віддавав наказ про їх вчинення або знав чи мав підстави знати про їх вчинення); Kajelijeli [Appeal Judgement](#), paras 4, 325 (було підтверджено виправдання Каджелієлі (Kajelijeli) у цьому злочині); Prosecutor v. Krajišnik, IT-00-39-T, [Judgement](#), 27 September 2006, paras 372, 800, 803-806, 1126 (Момчило Країшнік (Momcilo Krajišnik) був визнаний винним у злочині проти людяності у вигляді переслідування за наступні діяння: «сексуальне калічення [ув'язнених чоловіків]» Prosecutor v. Krajišnik, IT-00-39-A, [Judgement](#), 17 March 2009, paras 283-4, 820 (було скасовано засудження Країшника (Krajišnik) за злочини проти людяності у вигляді переслідування за всі базові діяння, крім примусового переміщення та депортації); The Prosecutor v. Kenyatta et al, ICC-01/09-02/11, [Decision on the Confirmation of Charges Pursuant to Article 61\(7\)\(a\) and \(b\) of the Rome Statute](#), 23 January 2012, paras 265-266, 264 (було встановлено, що «кожний акт насильства, спрямований проти частин тіла, які зазвичай асоціюються з сексуальністю, [не] повинен вважатися актом сексуального насильства», що такі визначення є «за своєю суттю питанням факту», що «надані докази не встановлюють сексуальний характер актів примусового обрізання та ампутації статевого члена», тому «діяння, що розглядаються, не кваліфікуються як інші форми сексуального насильства» згідно з Римським статутом. Тим не менш, після цього рішення Офіс прокурора МКС (ICC OTP) зобов'язався: «продовжувати представляти акти генітального калічення або навмисного ушкодження геніталій як сексуальні злочини». Див. ICC OTP, [Policy Paper on Sexual and Gender-Based Crimes, June 2014](#), fn 14. Див. далі ICC OTP, [Report on Preliminary Examination Activities 2016](#) (14 November 2016) ("Report on Preliminary Examination Activities 2016"), para 94 (де відзначено, у зв'язку з попереднім розглядом ситуації в Іраку/Великобританії, ствердження з Article 15 у комунікації з Public Interest Lawyers щодо «інших форм сексуального насильства», включаючих «нанесення тілесних ушкоджень геніталіям ув'язнених»).
- 3 Kvočka et al [Trial Judgement](#), paras 98, 108, 229, 234, 319-321, 408, 415, 419-420, 470, 504, 578-579, 691, 752-753 (Кожен обвинувачений був визнаний винним у воєнному злочині катувань та у злочині проти людяності у вигляді переслідування за такі діяння: «піддавання [жінок] сексуальному залякуванню або насильству в таборі Омарська (Omaraska)», наприклад «наближення в ідальні до ув'язненої жінки, розстібання гудзиків на її сорочці, [приставлення] ножа до однієї з її грудей з погрозою відрізати її»); Prosecutor v Kvočka et al, IT-98-30/1-A, [Judgement](#), 28 February 2005 ("Kvočka et al Appeal Judgement"), paras 329-34, 339, 594-599 та pp. 242-243 (було скасовано обвинувальний вирок Мирославу Квоцці (Miroslav Kvočka) за переслідування у формі актів «зґвалтування та сексуального насильства», у зв'язку з тим, що Судова палата помилково визначила, що ці акти були вчинені в Омарській (Omaraska), коли він там працював, також було скасовано обвинувальний вирок Зорану Зігічу (Zoran Zigic) за переслідування у вигляді цих актів, у зв'язку з тим, що жоден слідчий не міг зробити висновок, що він брав істотну участь у функціонуванні табору Омарська (Omaraska), і, таким чином, міг нести відповідальність як учасник спільної злочинної організації); Simić [Sentencing Judgement](#), para 63 (Мілан Сіміч (Milan Simić) визнав себе винним у злочині проти людяності у вигляді катувань за наступні діяння: участь у побитті потерпілого, у той час як «[потерпілий] був змушений стягнути штани, а один з інших сербів, які супроводжували [обвинуваченого], погрожував відрізати його пеніса, розмахуючи ножом»); Brđanin [Trial Judgement](#), paras 516-517, 524, 538, 998, 1013, 1050, 1061, 1088 (Радослав Брджанін (Radoslav Brđanin) був визнаний винним у злочині проти людяності у вигляді переслідувань, включаючи катування, та у воєнному злочині катувань, а саме сексуальне насильство, включаючи: «погрозу зґвалтування» та «оголення грудей ув'язненої жінки, [диставання] ножа, і [проведення] ним по її грудях протягом кількох хвилин»). Але див. Brđanin [Appeal Judgement](#), paras 276, 288-289, та p. 162 (було скасовано обвинувальний вирок Брджаніна (Brđanin) за ці злочини, вважаючи, що Судова палата помилилася, визнавши Брджаніна (Brđanin) відповідальним за пособництво та підбурювання до катувань у таборах

- та місцях ув'язнення).
- 4 Prosecutor v Martić, IT-95-11-T, [Judgement](#), 12 June 2007 (“Martić Trial Judgement”), paras 288, fn 899, 454-455, 477, 480, 518 (Мілана Мартіча (Milan Martić) було засуджено за злочини проти людяності у вигляді переслідувань та катувань і воєнний злочин катувань за наступні діяння: «сексуальне насильство [щодо ув'язнених] шляхом примусового взаємного орального сексу або орального сексу з тюремними охоронцями та взаємної мастурбації»); Prosecutor v Martić, IT-95-11-A, [Judgement](#), 8 October 2008 (“Martić Appeal Judgement”), paras 185-190, 355 (було підтверджено обвинувальний вирок Мартіча (Martić) за ці злочини). Див. також, [Report on Preliminary Examination Activities 2016](#), para 94 (де відзначено, у зв'язку з попереднім розглядом ситуації в Іраку/Великобританії, ствердження з Article 15 у комунікації з Public Interest Lawyers щодо «інших форм сексуального насильства», включаючих «примусову мастурбацію»).
 - 5 Furundžija [Trial Judgement](#), paras 267, 87, 127, 268 та р. 112 (Анто Фурунджія (Anto Furundžija) був засуджений за воєнний злочин у вигляді катувань за наступні діяння: «змушення [потерпілого] дивитися на сексуальні напади [іншого солдата] на [іншого потерпілого]»); Prosecutor v. Furundžija, IT-95-17/1-A, [Judgement](#), 21 July 2001 (“Furundžija Appeal Judgement”), р. 79 (були відхилені усі підстави апеляції, відмовлено в задоволенні апеляційної скарги та підтверджено засудження Фурунджії (Furundžija)); Brđanin [Trial Judgement](#), paras 1018, 524, 538, 998, 1013, 1050, 1061, 1088 (Радослав Брджанін (Radoslav Brđanin) був визнаний винним у злочині проти людяності у вигляді переслідування, включаючи катування, та воєнний злочин у вигляді катування за такі діяння, як: примушування «боснійських мусульман і боснійських хорватів [...] спостерігати за вбивством, зґвалтуванням і побиттям інших членів їхньої групи»); Але див. Brđanin [Appeal Judgement](#), paras 276, 288-289, р. 162 (було скасовано вироки Брджаніну (Brđanin) за ці злочини, вважаючи, що Судова палата помилилася, визнавши Брджаніна (Brđanin) відповідальним за пособництво та підбурювання до катувань у таборах і місцях ув'язнення); Sesay et al [Trial Judgement](#), paras 1194, 1299, 1347, 1352 та pp. 677-678, 680-682, 684-685 (кожен обвинувачений був засуджений за воєнні злочини тероризму та посягання на особисту гідність за наступні діяння: «наказ [потерпілому] спостерігати та рахувати чоловіків, які гвалтують його дружину [в той час як] [його] діти [...] також спостерігали за цим»); Sesay et al [Appeal Judgment](#), pp. 477-479 (було підтверджено обвинувальний вирок).
 - 6 Kvočka et al [Trial Judgement](#), para 180, fn 343 (було встановлено, що «сексуальне насильство також включатиме такі злочини, як [...] примусовий аборт»).
 - 7 Kvočka et al [Trial Judgement](#), para 180, fn 343 (було встановлено, що «сексуальне насильство також включатиме такі злочини, як [...] примусовий шлюб»); Sesay et al [Trial Judgement](#), paras 1295-1297, 1301, 1406-1413, 1460-1475, 1562-1565, 1579-1583 та pp 677-678, 680-682, 684-685 (кожен обвинувачений був засуджений за воєнні злочини тероризму та посягання на особисту гідність, а також за злочин проти людяності у вигляді нелюдських діянь, включаючи «примусовий шлюб»); Sesay et al [Appeal Judgment](#), pp. 477-479 (було підтверджено обвинувальний вирок); Case 002/02, 002/19-09-2007/ECCC/TC, [Judgment](#), 16 November 2018, Vol. IV, paras 3686-3694, 4326, та р. 2230 (був засуджений за вчинення злочину проти людяності у вигляді інших нелюдських діянь через примусовий шлюб). На момент написання документу апеляція на вирок першої інстанції знаходилася на розгляді. Див. Case 002/19-09-2007-ECCC/SC, [Co-Prosecutors' Appeal against the Case 002/02 Trial Judgment](#), 20 August 2019. Але див. The Prosecutor v. Katanga, ICC-01/04-01/07, [Judgment pursuant to article 74 of the Statute](#), 7 March 2014 (“Katanga [Trial Judgment](#)”), paras 1000, 1001-1023 (було встановлено, що в контексті наслідків нападу «заява про те, що комбатант «взяв когось за дружину» або що вона мала «стати його дружиною» є явним посиланням на середовище примусу, що тягне за собою майже певне залучення до актів сексуального характеру», та що такі комбатанти вчинили воєнний злочин та злочин проти людяності у вигляді сексуального рабства); Katanga [Trial Judgment](#), paras 1620-1621, 1663-1664 (було виправдано обвинувачених у цих злочинах на підставі того, що вони не підпадають під загальну злочинну мету, необхідну для встановлення відповідальності згідно зі статтею 25(3)(d)(ii) Римського статуту).
 - 8 Akayesu [Trial Judgement](#), paras 688, 685, 692-695, 697, 731-732, 734 and Section 8. Verdict, р. 293 (Жан-Поль Акайесу (Jean Paul Akayesu) був визнаний винним у злочинах проти людяності та геноциді за такі діяння, як: «наказ інтерхамеє роздягнути студентку та змусити її виконувати гімнастичні вправи оголено перед натовпом на громадському подвір'ї комунального бюро, що є сексуальним насильством»); The Prosecutor v. Akayesu, ICTR-96-4-A, [Judgment](#), 1 June 2001 (“Akayesu Appeal Judgment”), р. 143 (було відхилено апеляцію Акайесу (Akayesu) в повному обсязі); Prosecutor v Kunarac et al, IT-96-23-T & IT-96-23/1-T, [Judgement](#), 22 February 2001 (“Kunarac et al Trial Judgment”), paras 772, 766-771, 773, 782, 886 (Радомира Ковача (Radomir Kovač) було засуджено за воєнний злочин посягання на особисту гідність за наступні діяння: «примушування [потерпілих] роздягатися та танцювати на столі оголеними, тоді як [обвинувачений] спостерігав за ними з дивана, націлюючи на них зброю»); Prosecutor v Kunarac et al, IT-96-23 & IT-96-23/1-A, [Judgement](#), 12 June 2002 (“Kunarac et al Appeal Judgment”), paras 283-285 та pp. 125-126 (обвинувальний вирок Ковача (Kovač) було підтверджено). Що стосується примусового роздягання в більш загальному плані, див. також Brđanin [Trial Judgement](#), paras 1013, 524, 538, 998, 1050, 1061 (Радослава Брджаніна (Radoslav Brđanin) було засуджено за злочин проти людяності у вигляді переслідувань, включаючи катування, та воєнний злочин катувань, за сексуальні напади, включаючи: «примушування [потерпілого] роздягнутися на очах аплодуєчих боснійських сербських поліцейських і солдатів»). Але див. Brđanin [Appeal Judgement](#), paras 276, 288-289, р. 162 (було скасовано вироки Брджаніну (Brđanin) за ці злочини, вважаючи, що Судова палата помилилася, визнавши Брджаніна (Brđanin) відповідальним за пособництво та підбурювання до катувань у таборах і місцях ув'язнення); The Prosecutor v Bemba, ICC-01/05-01/08, [Decision on the Prosecutor's Application for a Warrant of Arrest against Jean-Pierre Bemba Gombo](#), 10 June 2008 (“Bemba Arrest Warrant Decision”), paras 39-40 (було встановлено, що діяння «наказу людям роздягатися публічно, щоб принизити їх» не кваліфікується як «інші форми сексуального насильства» відповідно до статті 7(1)(g) Римського статуту, оскільки «[не становлює] форми сексуального насильства, порівнянної тяжкості з іншими злочинами, викладеними в статті 7(1)(g) Статуту»).
 - 9 Milutinović et al [Trial Judgement](#), Vol. 2 of 4, paras 631-632, 558, 622, 689-690 та Vol. 3 of 4, paras 472, 476, 629, 631, 633, 785, 788, 928, 931, 1135, 1139, 1206-1212 (Небойша Павкович (Nebojša Pavković) був визнаний винним у злочині проти людяності у вигляді переслідування через сексуальне насильство за такі діяння, як: «змушення [постраждалого особи] [солдатами] зняти одяг [...] обшукання [її та] [наказу] підняти блузку та бюстгальтер [...]» та «[введення] жінок із кімнати та [їх] обшук по черзі [та] примушування знімати одяг»); Prosecutor v Šainović et al, IT-05-87-A, [Judgement](#), 23 January 2014 (“Šainović et al Appeal Judgement”), paras 1550, 1582, 1592. 1604 та pp. 739-740, 742 (було встановлено, що Судова палата допустила помилку, відмовившись засудити за ці діяння Ніколу Шайновича (Nikola Šainović) та Сретена Лукіча (Sreten Lukić), таким чином було визнано їх винними за переслідування як злочин проти людяності через сексуальні насильства, при цьому нові обвинувачення не були висунуті).
 - 10 Kvočka et al [Trial Judgement](#), paras 105, 415, 419-420, 470, 504, 578-579, 691, 752-753 (кожен обвинувачений був засуджений за воєнний злочин катувань та злочин проти людяності у вигляді переслідування за наступні діяння: «примушування [постраждалої особи] доводити [охоронцю], що [вона має менструацію]»). Але див. Kvočka et al [Appeal Judgement](#), paras 329-334, 339, 594-599, pp. 242-243 (було скасовано обвинувальний вирок Мирослава Квочки (Miroslav Kvočka) за переслідування у вигляді актів «зґвалтування та сексуального насильства», у зв'язку з тим, що Судова палата помилково визначила, що ці акти були вчинені в Омарській (Omarska), коли він там працював, також було скасовано обвинувальний вирок Зорана Зігіча (Zoran Zigic) за переслідування у вигляді цих актів, у зв'язку з тим, що жоден дослідник фактів не міг зробити висновок, що він брав суттєву участь

- у функціонуванні табору Омарська (Omarska), і, таким чином, міг нести відповідальність як учасник спільної злочинної організації).
- 11 Tadić [Trial Judgment](#), paras 206, 194, 198, 722-726, 730 and p. 285 (Душко Тадіча (Dusko Tadić) було засуджено за воєнний злочин жорстокого поводження та злочин проти людяності у вигляді нелюдських діянь за наступні дії: «наказати [ув'язненому] лизати оголений зад [іншого ув'язненого], а [ще одному ув'язненому] смоктати його пеніс, а потім кусати його яєчка»); Tadić [Appeal Judgment](#), paras 68, 170-171 та p. 144 (Тадичу (Tadić) було скасовано виправдувальний вирок та визнано його винним у цих діяннях, та, крім того, у воєнних злочинах у вигляді катування та умисного заподіяння сильних страждань або тяжких тілесних ушкоджень).
 - 12 Kvočka et al [Trial Judgment](#), para 180 (було встановлено, що «сексуальне насильство [...] включає такі злочини, як сексуальне [...] розбещення»); Milutinović et al [Trial Judgment](#), Vol. 2 of 4, paras 631-632, 689, 558, 622, 690 та Volume 3 of 4, paras 472, 476, 629, 631, 633, 785, 788, 928, 931, 1135, 1139, 1206-1212 (Небойша Павкович (Nebojša Pavković) був засуджений за злочин проти людяності у вигляді переслідування через сексуальне насильство за наступні діяння: «обшукуючи [постраждалу особу], солдати торкалися її грудей та знущалися над нею за допомогою коментарів сексуального характеру», «торкалися [постраждалих осіб] на сексуальний та погрозливий манер» та «наказували постраждалій особі зняти її одяг та [...] торкалися її грудей і піхви, після чого вона знепритомніла»); Šainović et al [Appeal Judgment](#), paras 1550, 1582, 1592. 1604 та pp. 739-740, 742 (було встановлено, що Судова палата допустила помилку, відмовившись визнати винними Ніколу Шайновича (Nikola Šainović) та Сретена Лукіча (Sreten Lukić) за ці діяння і, таким чином визнано їх відповідальними за переслідування як злочин проти людяності, через сексуальні насильства, при цьому новий вирок не було винесено); Furundžija [Trial Judgment](#), paras 264, 40, 267 and p. 112 (Анто Фурунджія (Anto Furundžija) був визнаний винним у воєнному злочині катування за наступні діяння: допит постраждалої особи в той час, коли «[інший солдат] тер ножом внутрішню частину стегон [постраждалої особи] та погрожував вирізати її інтимні органи, якщо вона не скаже правду у відповідь на запитання»); Furundžija [Appeal Judgment](#), p. 79 (були відхилені усі підстави апеляції, відмовлено в задоволенні апеляційної скарги та підтверджено засудження Фурунджії (Furundžija)). Див. також [Report on Preliminary Examination Activities 2016](#), para 94 (де відзначено, у зв'язку з попереднім розглядом ситуації в Іраку/Великобританії, ствердження зі Статті 15 у комунікації з Public Interest Lawyers щодо «інших форм сексуального насильства», включаючих «провокаційні фізичні дотики до генітальної та анальної області затриманих, а також дотики до тіла затриманих статевими органами виконавців»). Але див. Brđanin [Trial Judgment](#), paras 516-517, 524, 538, 998, 1013, 1050, 1061, 1088 (Радослава Брджаніна (Radoslav Brđanin) було засуджено за злочин проти людяності у вигляді переслідувань, включаючи катування, та воєнний злочин катувань за наступні діяння: «оголення грудей ув'язненої жінки, [діставання] ножа, і [проведення] ним по її грудях протягом кількох хвилин»); Brđanin [Appeal Judgment](#), paras 276, 288-289, p. 162 (було скасовано засудження Брджаніна (Brđanin) за ці злочини через те, що Судова палата помилилася, визнавши Брджаніна (Brđanin) відповідальним за пособництво та підбурювання до катувань у таборах і місцях ув'язнення); The Prosecutor v. Rukundo, ICTR-2001-70-T, [Judgment](#), 27 February 200, paras 381, 574-576, 591 (Еммануеля Рукундо (Emmanuel Rukundo) було засуджено за злочин геноциду за наступні діяння: «примушування до сексуального контакту з [постраждалою особою] шляхом відкриття застіжки штанів, спроби зняти з неї спідницю, примусового лягання на неї, пестощів та тертя об неї, доки він еякулює і не втратить ерекцію». Судова палата встановила, що «ці дії мали явно сексуальний характер: [...] дії та слова Рукундо (Rukundo), наприклад те, що він сказав їй, що якщо вона з ним кохатиметься, він ніколи її не забуде, підтверджують висновок Палати [...]»); Rukundo v. The Prosecutor, ICTR-2001-70-A, [Judgment](#), 20 October 2010, paras 236, 227-235, 237-238, 270 (було встановлено, що сексуальне насильство Рукундо (Rukundo) щодо постраждалої особи, «хоч і мало місце під час геноциду, не обов'язково було частиною самого геноциду» та, відповідно, було скасовано засудження Рукундо (Rukundo) за геноцид, зокрема, за заподіяння постраждалій особі серйозної психічної шкоди через цей напад).
 - 13 Див. частину 4, параграф 2 Декларації громадянського суспільства щодо сексуального насильства (далі — Декларація).
 - 14 Див. частину 1.2.a Декларації.
 - 15 Див. частину 1.2.b Декларації.
 - 16 Елементи злочинів МКС уточнюють, що примусова стерилізація має місце, коли «виконавець позбавив одну або більше осіб біологічної репродуктивної здатності» та «[ця] поведінка не була ані виправданою медичним чи лікарняним лікуванням відповідної особи чи осіб, ані здійснювалась за їх ширкою згодою». ICC Elements of Crimes, Articles 7(1)(g)-5, 8(2)(b)(xxii)-5 та 8(2)(e)(vi)-5.
 - 17 Це передбачає підробку або пошкодження презервативів та інших засобів контрацепції.
 - 18 Див. частину 3 Декларації.
 - 19 Див. частину 1.2.a Декларації.
 - 20 Див. частину 1.2.b Декларації.
 - 21 Див. [Report on Preliminary Examination Activities 2016](#), para 94: «Крім того, затриманих [...] неодноразово [...] фотографували оголеними»; Women's Refugee Commission, ["More Than One Million Pains": Sexual Violence against Men and Boys on the Central Mediterranean Route to Italy](#), March 2019.
 - 22 Див. частину 3 Декларації.
 - 23 Див., наприклад, [Report on Preliminary Examination Activities 2016](#), para 94 (де зазначається, що «Крім того, затриманих [...] неодноразово примушували дивитися на геніталії та порнографію»).